

JOULUN VALOSSA

PYHÄKÖN LAMPPU
Helgedomens Lampa 5 / 2024

Joulun valossa 2024

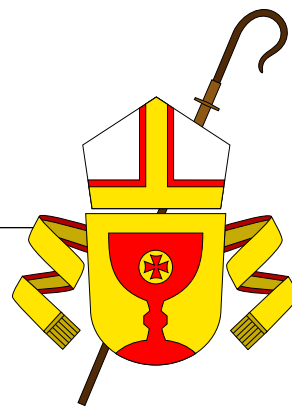
<i>Taivaallinen joululaulu</i>	3
<i>Vaikeuksien kautta kotiin. Haastattelussa Eija Kourimo</i>	4
<i>Sana tuli lihaksi. Johann Sebastian Bach ja Jouluatorio</i>	7
<i>Lapsi on meille annettu. Haastattelussa Mannilan perhe</i>	10
<i>Olet tervetullut kirkkoon!</i>	12
<i>Simeonin kiitosvirsi</i>	13
<i>Taivaan laulu maan päällä</i>	14
<i>Elämä ei ole peräkkäisiä harmaita päiviä. Haastattelussa Lankisen perhe</i>	16
<i>Kristuksen palvelijana sodan jaloissa. Terveisiä Ukrainasta</i>	18
<i>Miten odottaa ja viettää kristillistä joulua kotona?</i>	20
<i>“Nu känns församlingen som ett hem”. Intervju med familjen Hagman</i>	22
<i>Joulu kuoleman varjon maassa</i>	24
<i>Joulusuru ja joulun valo</i>	25
<i>Lasten aukeama</i>	26

Kansikuva: Abraham Hondius, The Annunciation to the Shepherds (1663) / Wikimedia Commons

Pyhäkön lamppu on Suomen evankelisluterilaisen lähetysliiton ja Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti, joka ilmestyy viisi kertaa vuodessa.

*Toivotamme sinulle rauhaa ja siunattua
Vapahtajamme syntymäjuhlaa A.D. 2024!*

Pääkirjoitus

Taiivaallinen joululaulu

Mitä olisi joulu ilman joululauluja? Milloin muulloin kuunnellaan musiikkia, lauletaan yhdessä ja osallistutaan konsertteihin niin paljon kuin joulukuussa? Joululaulut eivät luo vain tunnelmaa tai viihdytä meitä joulukiireiden keskellä. Laulut koskettavat syvältä ja puhuttelevat tavalla, jota on vaikea pukea sanoiksi. Laulut kuljettavat muistoihin. Ne yhdistävät meitä yli sukupolvien ja kansallisuuksien. Ne luovat tunneyhteyden raskaisiin ja iloisiin vaiheisiin elämän matkallamme.

Moni on itse laulanut tai musisoanut jouluaikana. Muistan ala-asteen joulujuhlan, jossa triona soitimme melodiikkalalla joululaulua. Jännityksestä menin sekaisin nuottien kanssa. Lopetin puhaltamisen ja näpyttelin koskettimia vain näön vuoksi. Onneksi luokkakaverit saivat ääntäkin tulemaan!

Miksi juuri jouluna meillä on niin runsas ja rikas laulu- ja musiikkiaarteisto? Koska siihen on taivaallinen syy. Vain kristillisessä kirkossa on voinut syntyä vuosituhantinen ja ylenpalttinen musiikkiperintö, joka yhä kasvaa. Musiikki koskettaa, koska Jumala on luonut sen. Musiikki puhuttelee, koska sen ja kaiken kauneuden alkuperä on Herrassa. Jouluyönä enkelit lauloivat: "Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisten

kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto." (Luuk.2:14) Jumalan kirkkaudessa soi lakkaamaton laulu ja musiikki. Tämä laulu laskeutuu maan päälle. Enkelit laulavat jouluyönä uuden laulun, jota kuukaan ei ollut ennen kuullut. Tästä laulusta kumpuaa kaikki kristilliset joululaulut. Laulun aihe on ihmiseksi syntynyt Jumalan Poika. Uusi laulu kaikuu ensin paimenille ja sitten leviää niihin sydämiin, jotka tarvitsevat tässä kuoleman laaksossa ja murheiden maassa pelastajaa ja armahtajaa. Uusi laulu on ilolaulu suurimmasta lahjasta, Veljestämme ja Vapahtajastamme.

Läpi historian kulkevaan laulavaan taivaalliseen kuoroon liittyy yhä uusia laulajia. Luukas nivoo joulun uuden laulun ristin ja ylösnousemuksen pääsiäiseen kertomalla, kuinka kansanjoukko lauloi Jeesuksen ratsastaessa Jerusalemiin kohti kärsimystään: "Siunattu olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran nimessä; rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!" (Luuk.19:38) Nuoret ja vartuneet olivat liittyneet enkelien lauluun. Jouluna Jumalan rauha oli laskeutunut Kristuksessa maan päälle. Pääsiäisenä rauha on myös taivaassa, koska syntimme on ristillä sovitettu ja tie Jumalan pyhyyteen avattu. Vain Kristuksen omina kestämme Jumalan kirkkauden ja tuomion. It-

sensä varaan jääneen laulut on laulettu - lopullisesti. Mutta uusi laulu Kristuksesta ei loppu haudalle vaan se jatkuu.

Raamatun viimeisessä kirjassa kuvataan taivasta ja laulua Kristuksen pelastustyöstä: "He lauloivat uuden laulun: '...olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmisiä kaikista heimoista, kaikista kielistä, kansoista ja maista.'" (Ilm.5:8) Taivaan todellisuudesta emme paljoa ymmärryksellämme tavoita, mutta sen tiedämme, että uusi laulu Jesuksesta jatkuu!

Laulat sitten tänä jouluna perinteiden takia. Laulat sitten seimen lapsesta vain näön vuoksi joukon jatkona. Laulat sitten ahdistuneena sydämen huurteessa tai piparin tuoksuisin sävelin. Tiedä ja iloitse, sinulle kaikuu taivaan uusi laulu: Tänään sinulle on syntynyt Vapahtaja!

+ *Juhana*

Lähetysshiippakunnan piispa

*Laulaja Eija Kourimo kaippaa joululta
vain sen sanomaa. – Uskon, että
kaikella on tarkoitus. Uskon, että
Jumala on ajatellut, että ”tolle Eijalle
on hyvä antaa vähän jarrua, ettei se
muuten pysy oikealla polulla”*

Vaikeuksien kautta kotiin

Teksti: Riitta Sabipakka | *Kuoa:* Kari Puustinen, Salla Kastehelmi Jalonen

Laulaja Eija Kourimo kaipaa joululta vain sen sanomaa

Tapaan Eija Kourimon, 62, kahvilassa. Iloinen, naurava ja helposti lähestyttävä Eija tuntuu heti tutulta. Haastattelun aikana hän ehtii myös jutella uskovien sisarten kanssa. Tunne sydämeltään lämpimästä lähimmäisestä vain vahvistuu.

Uskovainen iskelmätähti

Usko on aina ollut läsnä Eijan elämässä. – En edes ymmärrä, miten on mahdollista, että olen ollut Jumalaan uskova lapsesta asti, hän hämmastelee ja jatkaa: – Olen uskovasta kodista, joskaan uskonasiat eivät olleet aktiivisesti esillä. Isoäidiltäni olen enemmänkin saanut oppia. Lapsuudesta asti Eijan lempivirsi on ollut Päivä vain ja hetki kerrallansa. – Virsi on lohduttanut monina vaikeina aikoina, hän huokaa.

Eija on taustaltaan iskelmälaulaja ja Tangomarkkinoiden finalistiksi kaksikin kertaa. Jo aikoinaan lehtihaastatteluissa hän piti huolen siitä, että jutuissa mainittiin hänen uskostaan Jumalaan: – Moni varmasti ajatteli, ettei itseään ehostava ja värikkäästi pukeutuva kevyen musiikin laulaja voi olla uskovainen. Jeesuksen merkitystä en kuitenkaan tuolloin vielä ymmärtänyt, Eija muistelee.

Seurakuntakoti

Muutama vuosi sitten Eija muutti Somerolta Saloon ol-

lakseen lähempänä poikansa perhettä ja ystäviään. Aluksi hän kävi kansankirkon messuissa, mutta opinasiat alkoivat ahdistaa yhä enemmän. – Yhtäkkiä huomasin, että kotitaloni toisella puolella kokoontui väkeä Lähetyshiippakunnan messuun. En aluksi tuntenut ketään, mutta huomasin hyvän tunnelman ja kuulin selkeän sananjulistuksen. Se oli ihanaa. Tutustuin ihmisiin, kaikki oli täydellistä johdatusta, Eija huudahtaa.

Eija on käynyt Apostoli Johanneksen luterilaisen seurakunnan messuissa siitä asti ja haluaa palvella seurakunnassa voimiensa mukaan. Hän on ollut mukana muun muassa kahvittajana jo ensimmäisistä käyntikerroistaan lähtien. – Oma paikkani on kohtaamisissa ja keskusteluissa, koska olen rohkea puhumaan ihmisten kanssa uskonasioista kasvokkain ja sosiaalisessa mediassa, Eija toteaa ja kertoo samalla, miten juuri edellisenä päivänä on vastaillut nuoren miehen kysymyksiin Jeesuksesta. – Tärkeintä onkin kertoa Hänestä vastassa olevan ihmisen kielellä, eikä käyttää heille vieraita termejä tai niin sanottua kaanaan kieltä. Tämä on äärettömän tärkeä asia, Eija muistuttaa.

Vaikeat vuodet

Apostoli Johanneksen seurakuntaan liittymistä edelsivät monenlaiset elämäntilanteet

ja kipeätkin tilanteet, joiden yli pääseminen on vienyt aikaa ja voimia. Hengellistä kotia etsiessään Eija eksyi vuosituhanen taitteessa vuosiksi vapaiden suuntien toimintaan. – Se oli elämäni vaikeinta aikaa, Eija muistelee vieläkin järkytyneenä ja pohtii, että nekin kokemukset Jumala salli, jotta hän nyt tietää oikean opin tärkeiden.

Aika päättyi lopullisesti Ristin voitto -lehden haastatteluun, jossa Eija kertoi palanneensa kasteen armoon. Lehtijuttua seurasi muun muassa kotiin tulleet haukkumakirjeet ja puhelut. Laulukeikat loppuivat myös vapaissa piireissä ja sitä seurasi toimeentulon heikentyminen, koska iskelmäuran Eija oli jättänyt jo aikaisemmin. – Olin tyhjän päällä. Olin vähän aikaa töissä kaupassa, kun yhtäkkiä sain ajatuksen soittaa Lamminiemen palvelukotiin Somerolla ja kysyä, saanko tulla laulamaan ja laulattamaan asukkaita, Eija muistelee. Siitä se sitten lähti. Uusi ura oli saanut ilmaa siipien alle.

Hengellisten laulujen laulaja

Yli 20 vuotta Eija kiersi musisoimassa palvelutaloissa jopa 26 keikan kuukausitahdilla. Noin 70 % ohjelmistosta oli hengellistä. Korona kuitenkin muutti kaiken: tunnustuksellista musiikkia ei juuri saa palvelutaloissa enää esittää, eikä

Monien vaiheiden jälkeen Eija löysi itselleen kodin Apostoli Johanneksen seurakunnasta Salosta.

niillä nykyään ole rahaa tilata esiintyjä. Eija on tehnyt iskelmä-, virsi- ja joululevyjä, joita voi nyt kuunnella suoratoistopalveluista ja YouTubea. – Vielä jäljellä olevia virsilevyjäni olen lahjoittanut ja lähettänyt pyytäjille, hän kertoo.

Varsinaisesti Eija ei haaveile enää äänitteiden tekemisestä, mutta hyvien yhteistyökumppaneiden kanssa luterilaisia virsiä olisi hienoa äänittää. – Janne Koskelan olen kuullut laulavan luterilaisia virsiä niin kuin itsekin haluaisin niitä esittää, eli niin sanotulla vapaammalla tyylillä, jossa ei noudateta aivan tarkalleen nuottien aika-arvoja vaan voidaan vähän sooloillakin, Eija innostuu ja muistuttaa: – Tämä uusi virsiprojekti jää Jumalan suunnitelmien varaan.

Eija myös pohtii vakavana, missä kevyempää hengellistä musiikkia voisi esittää, koska messut ovat messuja, jotka menevät kaavojen mukaan. – Opissa pitää olla tiukka, mutta minusta voisi olla

monella tapaa esitettyä hengellistä musiikkia erilaisiin tilanteisiin ja erilaisille ihmisille muuallakin kuin vain äänitteillä. Varsinaisesti en mitään esiintymisiä enää kaipaakaan, Eija tuumaa. – Opetus on niin hyvää, messussa saan ravinnon ja voin levätä, mutta kaipaen myös toisenlaista hengellistä musiikkia. Moni muukin ehkä kaipaa, mutta on arka sanomaan, hän miettii.

Lähetysshiippakunnan Luterilaisia virsiä -kirjan sävelmät ovat osin vielä Eijalle vieraita, mutta ennen messua hän harjoittelee etukäteen, jotta voi osallistua messuun täysipainoisesti myös laulamalla. Laulut ovat tulleet yhä rakkaammiksi. Suosikiksi on noussut virsi 840 Soi lauluni kiitosta Herralle vain.

Laulajan joulu

Lähes kaikki juhlat Eija oli iskelmäaikoina töissä, jopa joulupäivänä oli tanssikeikkoja. – Lapsuudenkodissa oli perinteinen joulu, mutta

itse en ole sellaista lapsilleni osannut opettaa. En ole jouluhminen, koska se hössötys ahdistaa. Jouluna kaipaen vain itse sanomaa, kaikki turha ärsyttää. Joululauluita minulle on tärkein En etsi valtaa loistoa juuri sen sanoman vuoksi, Eija kuvailee.

Kinkku ja perunalaatikko rosolleineen riittävät Eijalle. Joulupalot koristavat kotia, koska kukkia ei kissan takia voi hankkia. – Joulua vietän usein lasteni ja lapsenlasteni luona, ja seurakuntaperheeni on myös tuonut uudenlaista sisältöä jouluun, hän kertoo.

Tänään ja huomenna

Nykyään Eija on eläkkeellä ja miettii, mikä on seuraava suunta. – Olen auttamassa voimien mukaan poikani yrityksessä, Eija iloitsee. – Katsotaan, mitä Herra keksii. Lapsenlapset ja pojat perheeseen ovat tärkeitä. – Tullevaisuudelta rukoulen, että perheeni saisi ymmärryksen Jeesuksen merkitykseen ja että saisin voimia jokapäiväisiin toimiin. Haaveilen jo taivaan kodista, varsinkin kun krooninen migreeni vaivaa kovasti. Uskon, että kaikella on tarkoitus. Uskon, että Jumala on ajatellut, että ”tolle Eijalle on hyvä antaa vähän jarrua, ettei se muuten pysy oikealla polulla”, Eija naurahtaa. – Kyllä Herra tietää parhaiten, mikä minulle on hyväksi, ”päivä vain ja hetki kerrallansa”.

Sana tuli lihaksi

Teksti: Martti Vaahoranta, luterilainen.net | *Kuvat:* Wikimedia Commons

Bachin Jouluoratorio: joulun riemu ja matka seimestä ristille

Oletko koskaan miettinyt, minkä äänitteen ottaisit mukaasi, jos joutuisit loppuelämäksesi autiolle saarelle? En minäkään tiedä. Mutta jompi kumpi Johann Sebastian Bachin passioista se olisi – joko pidempi ja mietiskelevämpi Matteuspassio tai lyhyempi ja draamaattisempi Johannespassio. Ne kertovat Jeesuksen kärsimystiestä. Jos et vielä tunne kumpaakaan, ala tutustua niihin viimeistään suuren paaston aikana! Kohta huomaat itsekin pohtivasi, kumman ottaisit autiolle saarelle.

Ehkä tosin kannattaisi aloittaa Bachin kantaateista. Ne ovat lyhyitä teoksia kuorolle, solisteille ja orkesterille, joita hän kirjoitti jumalanpalveluskäyttöön. Kantaateissa seurataan kirkkovuotta liittyen kunkin pyhän aiheeseen ja raamatunkohtiin. Välillä kuoro laulaa virsiä, välillä solistit mietiske-

levät tai keskustelevat keskenään esimerkiksi Kristuksen ja uskovan roolissa. Ja tietysti Bach on kirjoittanut kantaatteja myös joulunpyhiä varten. Juuri niistä hän on myös koonnut sen teoksen, joka on ehkä helpoimmin avautuva ovi Bachin hengellisen musiikin maailmaan. Sitä sanotaan Jouluoratorioksi.

Niin kuin sana ”kantaatti” viittaa laulamiseen, piilee sanan ”oratorio” takana rukous. Bachin Jouluoratorio oli tarkoitettu esitettäväksi kukin kantaatti erikseen ensimmäisenä, toisena ja kolmantena joulupäivänä, uudenvuodenpäivänä ja sen jälkeisenä sunnuntaina sekä loppiaisenä. Ja tietenkin ne olivat osa messua.

Maanläheistä musiikkia

Jouluoratoriossa ei säästellä patarumpuja eikä trumpetteja. Musiikki on, kuten muutenkin Bachilla, hyvin tanssillista.

Tanssi ei vielä klassisen luterilaisuuden aikaan ollut syntiä. Sen tähden Bach on monen muun tuon ajan säveltäjän tavoin kirjoittanut paljon soitinmusiikkia, joka pohjautuu ajan tansseihin. Eli kun kuulet joskus kirkossa Bachin Passacaglian c-molli uruille, huomaa, että sen nimi tarkoittaa erästä alunperin espanjalaista tanssia.

Merkityksellistä musiikkia

Jouluoratorion rumpujen paukkeen ja eteenpäin vievän sykkeen takaa löytyy kuitenkin salattuja aarteita. Jätämme nyt väliin lukumystiikan, jota Bach viljeli myös jouluoratoriossa – että esimerkiksi tietyt sävelkuviot tai tahtien määrä liittyvät tekstissä kerrottuihin luvullisiin asioihin.

Niihin paneutumisen vaatisi sekä nuotteihin tutustumista että hyvää Raamatun ja teologian tuntemusta. Ne voimme jättää alan syväharrastajille.

Sama koskee tuon ajan musiikinteorian ajatusta, jonka mukaan erilaisilla tunnetiloilla on vastineensa tietyissä musiikissa kuuluvissa asioissa ja että myös tietyt musiikilliset ilmiöt vaikuttavat ennalta oletettuja tunteita kuulijoissa.

Maalaistyttö kuninkaan hovissa

Bachin Jouluoratorio ei ole mitään uskonnollista utua eikä eteeristä huokailua. Se on inkarnatorista musiikkia, jossa parhaimmillaan liikutaan henkeä salpaavan huikeissa korkeuksissa, mutta samalla ollaan rotevasti maan pinnalla. Ja toisinkin päin sen voi tulkita – että se, mikä on alhaalla ja pientä, inhimillistä ja ruumiillista, pääsee palvelukseen Taivaallisen

Johann Sebastian Bach.

Kuninkaan hovissa.

Jouluoratoriossa on jopa pahennuttu siihen, että Bach on lainannut ja muokannut suuren osa sen musiikista aikaisemmista maallisiin tarkoituksiin sävelletyistä kantaateistaan. Niinpä esimerkiksi sen rummupaukkeella aloittava alkukuoro on alun perin kirjoitettu Saksin vaaliruhtinaan puolison ja Puolan kuningattaren syntymäpäivän kunniaksi.

Eikö tällainen ole hengellisen ja maallisen väärää sekoittamista? Ei, sillä se ei ole maallista musiikkia sinänsä, vaan musiikkia, joka on korotettu korkeampaan tehtävään. Siinä se hakee uskontodistuksena kuvat Jumalan luomakunnasta, siitä, johon Sana tuli lihaksi. Maallisen hallitsijan syntymäpäivä antaa kielen vielä paljon suuremman kuinkaan syntymän julistamiseen.

Mennään syvälle ja nousta korkealle

Jumalan ja Marian Pojassa ikuinen Sana tuli lihaksi voidakseen puhua maahan sidotuille ja ruumiillisille ihmisille kielellä, jota he ymmärtävät. Jumalan Poika syntyi vauvana Marian syliin ja eli todellisena miehenä samassa maailmassa, jossa me elämme. Sen tähden ymmärrämme Hänen puhettaan. Sen tähden voimme lukea Jumalan sanaa.

Niin on myös musiikin laita. Enkelten laulua ei meistä kukaan ole vielä kuullut. Me tunnemme vain sen musiikin, joka soi luomakunnassa ja jota ihmiset säveltävät ja esittävät musiikin monin eri kielin ja murtein. Mutta niin kuin Jeesus-vauva oli sikiämisestään asti myös tosi Jumala, niin myös inhimillinen musiikki voi kertoa jumalallisista asioista. Osana

Jumalan luomakuntaa se voi antaa meille kielen sekä ilmaista että vaikuttaa tunteita, joissa maallinen yhdistyy taivaalliseen.

Bachin vielä klassisesta luterilaisuudesta ponnistava, mutta jo uuden ajan äärellä oleva kristillisuus oli yhtä aikaa sekä verevää että syvällistä. Se ei ilmaissut aneemisia ideoita, ei tyhjän päällä leijuvia tunteita, ei ahdistunutta piipittämistä eikä tylsää tyhjänpuhumista, vaan oli syvästi vakavaa ja taivaallisen tanssillista.

Bachin säveltämän jouluoratorion ensimmäinen sivu

Sellainen kristillisuus oli vielä vanhaluterilaisen ja siitä esiin kasvaneen pietismin aikoina normaalia myös Suomessa. Se näkyy esimerkiksi yhä käytössä olevassa vuoden 1701 virsikirjassa.

Morsiusmystiikka, jossa usko nähdään Yljän ja Morsiamen eli Kristuksen ja yksittäisen uskovan tai koko Kirkon keskusteluna, oli ahkerassa käytössä ja suuressa kunniaissa. Morsiamen ikävöinti Taivaallista Sulhas-

ta ajatellessa ja odottaessa on helppo ymmärtää jokaisen, joka on joskus joutunut ikävöimään rakastettuaan. Eikä edes verestä puhumista, ei Kristuksen haavoja eikä niihin kätkeytymistä vältelty.

Joulun tumma taustaväri

Jouluoratorion pohjalla virtaavat kuitenkin vakavat vedet. Se osoittaa kirkkokuodessa tietä iloisesta joulunajasta eteenpäin. Tämä vakavuus kehystää koko teosta.

Se myös selittää virren loppukuoroa. Se olisi nimittäin irvokasta pilkantekoa, ellei tekijä olisi Bach ja ellei se – kuten vahvasti uskon – liittyisi siihen, että seimestä johtaa tie ristille.

Sekä ensimmäinen että viimeinen koraali lauletaan Jouluoratoriossa samalla sävelmällä. Me tunnemme sen virrestä ”Oi rakkain Jeesukseni” (VK 63). Bach käyttäi sitä runsaasti passioissaan, ja aivan erityinen paikka sillä on Jeesuksen kuolinhetken jälkeen.

Ja jos nyt kuuntelet, millä tavalla Bach käyttäi tuota sävelmää Jouluoratorion loppukuorossa, hämmästyit. Moinen tanssikappale!

Mutta se ei ole rienausta. Seimeltä johtaa tie Ristille. Meille on syntynyt Vapahtaja, joka on Ristin Herra. Sitä se tarkoittaa.

Artikkelin valmistelemisessä on käytetty säveltäjä Markus Schönewolfin erinomaista kuvausta Jouluoratoriosta.

J.S Bachin elämä

Johann Sebastian Bach syntyi Eisenachissa muusikkoperheeseen vuonna 1685. Hän kävi samaa pyhän Yrjön latinakoulua kuin Luther aikoinaan. Johann Sebastian joutui lapsuudessaan kohtaamaan ajallisen elämän rajallisuuden ja kokemaan kovia menetyksiä, sillä hänen molemmat vanhempansa kuolivat, kun hän oli yhdeksänvuotias. Myöhemmin hän saattoi haudan lepoon myös ensimmäisen vaimonsa ja omia lapsiaan.

Pitkäaikaisimmat elämäntyönsä Bach teki Weimarin hoviurkurina (1708–1717) ja Leipzigissa Tuomaskirkon kanttorina (1723–1750). Leipzigin liturginen elämä oli rikas ja hedelmällinen. Siellä Bachin vastuulla oli paitsi musiikin, retoriikan ja latinan opetus Tuomaskoulussa myös jumalanpalveluselämän musiikki Tuomaskirkossa.

Bach sävelsi elämänsä aikana yli 1000 teosta, joista monet ovat merkittäviä kirkkomusiikin historiassa. Hänen tuotantoonsa kuuluu muun muassa yli 200 kantaattia, passioita, motetteja, urkusävellyksiä. Bachin laaja tuotanto kattaa useita musiikin tyylejä ja muotoja, ja hänen vaikutuksensa on ollut valtava niin kirkkomusiikin kuin länsimaisen klassisen musiikin kehityksessä.

Bachin sävellykset todistavat, että hän oli harras herrasmies, joka antoi sydä-

mensä ja koko olemuksensa Herran käyttöön, Jumalan kunniaksi. Luterilainen ristin teologia eli kyynelin kylvämisen, Jumalan ihmiseksi tulemisen ja Kristuksen kärsimisen ihmeellinen siunaus kuuluvat myös Bachin musiikissa.

Johann Sebastian oli myös kristitty perheenisä ja aviomies. Hänellä oli yhteensä 20 lasta kahdesta avioliitosta. Ensimmäisestä avioliitosta Maria Barbara Bachin kanssa he saivat 7 lasta, ja toisen avioliiton Anna Magdalena Bachin kanssa 13 lasta. Näistä 20 lapsesta 10 selvisi aikuisikään.

Vaikka viimeisinä vuosina Bachin näkökyky heikkeni aina sokeutumiseen asti, hän jatkoi säveltämistä ja musiikillista työtään. Elämänsä viimeisen viikon aikana Bach saneli vielä ikuis-ta armoa ja rauhaa sykkivän koraalin ”Vor deinen Thron tret ich hiemit” BWV 668. Heinäkuun 28. päivä vuonna 1750 Jumalan uskollinen ja armosta autuas palvelija jätti tämän elämän rauhal-lisesti uskossa Vapahtajansa ansioon ja sai kutsun riemuitsevaan seurakuntaan.

Lapsi on annettu meille

Teksti: Miisa Latikka | *Kuvat:* Sami Niemi

Musiikki on Manniloiden perheen kiitosaihe

Hanna-Maria ja Juha kokevat elävänsä uskoaan todeksi siten, että ovat ottaneet vastaan kutsumuksen kristillisestä perhe-elämästä. He näkevät viisilapsisessa perheessään, kuinka Jumala on uskollinen juuri tavallisen perhe-elämän keskellä.

Kristillistä perhettä perustamassa

Salamarakastumisesta ei voi Hanna-Marian ja Juhan kohdalla puhua, eivätkä he sellaista haikailleetkaan. He tutustuivat Karkussa raamattukurssilla ja huomasivat pikkuhiljaa viihtyvänsä toistensa seurassa. Juha muun muassa auttoi lääketieteellisen pääsykokeisiin valmistautuvaa Hanna-Mariaa matematiikassa ja kemiassa.

– Moni etsii satujen prinssiä tai prinsessaa ja valtavaa tuntekokemusta, sanoo Hanna-Maria. – Haetaan liian täydellistä, lisää Juha.

– Olin itse ainakin todella epävarma ja siitä johtuen ei ollut hirveätä rakkauden paloa. Minulla oli kuitenkin sellainen päämäärä, että haluan hyvän kristityn aviopuolison. – Epävarmuuteni sai rukoukseen puolesta paljon seurusteluaikana. Rakkaus voitti, epävarmuus häveni ja lopulta ei ollut mitään esteitä, etteikö olisi voitu mennä kihloihin ja naimisiin, naurahtaa Hanna-Maria. – Kristillinen avioliitto on mielestäni käsitteenä mielenkiintoinen. Sitä kohti voi mennä erilaisista tunnelähtökohdista. Avioliitto voi syntyä ihan kunnioituksesta ja halusta täyttää Jumalan kutsumus, sanoo

Hanna-Maria ja muistelee oppi-isä Lutheria: munkki nai nunnan ollakseen esimerkkinä kristillisestä elämänmuodosta. Jumala on rakkaus ja on hänen mielensä mukaista pyytää ja saada rakkautta omaa aviopuolisoaan kohtaan. Yhteiselämä avioparina alkoi Turussa, josta

Hanna-Maria oli saanut lääketieteellisestä opiskelupaikan. Juha oli jo aiemmin valmistunut poliisiksi.

Haaveena lapsirikkaus

Kolmelapsisesta perheestä peräisin oleva Hanna-Maria kertoo äitinsä sanoneen, että lasten saaminen on elämän tarkoitus ja että mitään muuta ihminen ei voi saada taivaaseen mukaansa kuin lapsensa. Hanna-Marialla elämänohje jäi mieleen. Teinivuosina herätyskristillisissä piireissä hän kohtasi perheitä, joissa oli viisi lasta. Hanna-Maria ihaili näiden perheiden elämänmenoa, se tuntui hänestä rikkaalta. Nämä kokemukset istuttivat mieleen haaveen useammasta lapsesta. Juhan lapsuudenperheessä oli neljä poikaa, joten hän jakoi vaimonsa kanssa saman tavoitteen isosta perheestä. Kolmevuotishääpäivälahjaksi Hanna-Maria ja Juha saivat nyt 13-vuotiaan Tarmon. Alkoi elämä lapsiperheenä.

Jumala perheen johdattajana

Tarmon jälkeen syntyi luonnollisessa tahdissa Taimi (11 vuotta), Martta (8), Sisu (6) ja Siiri (2). Ensimmäisiä pikkulapsivuosia varjosti Hanna-Marian äidin kuolema. Usein Hanna-Maria olisi kaivannut äidin tukea. Aikaan liit-

Hanna-Maria ja Juha Mannila ovat elämän ratkaisuisia ajatelleet lastensa etua.

tyi myös muita raskauttavia asioita: oli Juhan äidin sairastuminen syöpään – josta hän onneksi parani – remontteja ja raskas perusarki. Aina ei ollut helppoa, mutta eteenpäin selvittiin. Hanna-Maria ja Juha huomasivat, että perheen kasvaessa kaikkia lankoja oli mahdoton pitää omissa hyppysissä. – Vaikka kuinka yrittäisit, niin et voi taata lastesi täyttä turvallisuutta, sanoo Juha.

Jumala piti huolta

Perheen lapsilla on ollut useampi läheltä piti-tilanne, joissa Jumala varjeli heidät hengissä. Jumalan käsi näkyi myös muuten arjessa. Yksi esimerkiksi tästä oli asuinpaikka, jonka valikoitumisessa he kokivat suurta johdatusta. Hanna-Maria ja Juha ovat pyrkineet tekemään elämässä ratkaisuja lasten etu edellä. He ilahtuivat, kun osoittautui, että Hämeenlinnassa seurakunnan pastorilla ja hänen vaimollaan, Markus ja Anna-Kaisa Niemisellä, on missio lasten suhteen. Lapset huomioidaan seurakunnassa, pastori on tehnyt lauluja mittatilaustyönä, pyhäkouluissa ja koululaisillissa on saanut hyvää opetusta. Puitteet olivat suotuisat opettaa lapset säännölliseen kirkossa käyntiin. – Sanomme aina lapsille, ettei kirkossa usein tarvitse käydä, kerran viikossa riittää, myhäilee Juha. Oppi on mennyt hyvin perille: lasten eräs lempileikki on ollut kirkonmenot. Musikaaliset lapset opettelivat omien instrumenttiansa lisäksi jopa soittamaan pianoa, että saatiin virret kunnolla soitetuksi.

Musiikki Jumalan lahjana

Perheessä suuri kiitosaihe

Mannilat iloitsevat yhdessä olemisesta, myös jouluna.

on musiikki. Lapsista kolme harrastaa soittoa: Tarmo trumpettia, Taimi nokkahuilua ja Martta kannelta. Tarmolla soitto on sujunut niin mallikkaasti, että hänet valittiin edistyneiden soittajien Sipu-orkesteriin Hämeenlinnan musiikkiopistossa. Yksi vanhempien juhlahetkestä oli joulukonsertti, jossa Tarmon orkesteri soitti hienon sovituksen jouluvirrestä ”Juhlimaan tulkaa”. – Sydän meinasi pakahtua onnesta, kertoo Hanna-Maria. Musiikin lahja on käytössä myös äidillä itsellään. Hanna-Maria toimii säännöllisesti kanttorina. Taimi ja Martta ovat usein soittaneet äidin kanssa ehtoollismusiikkia. – On kiva, että lapset saavat käyttää sitä talenttia, joka heille on annettu.

Tavarasta ihmeen äärelle

Joulun viettoa Mannilat ovat pyrkineet muuttamaan enemmän arvojaan vastaavaksi.

– Olen itse tehnyt työtä ma-

teriaalisen joulun purkamisessa, kertoo Hanna-Maria. Lapsuudesta omaksuttu malli suurista lahjamääristä on viisilapsisessa perheessä moninkertaistanut tavaramäärän ja aiheuttanut suoranaista ahdistusta. – Se, mitä lapsille haluaa joulussa välittää, ei ole materialismi, vaan nimenomaan Jeesus, joka on meidän suurin lahja, ja yhdessä olo – että saamme iloita Hänestä ja toisistamme. Ja tietysti iloistemme myös joulumuistamisista, herkuista ja kaikesta, mitä juhlaan liittyy, kunhan ei mene överiksi, sanoo Hanna-Maria.

Äiti ja isä ovat halunneet ottaa lapsia vastaan mielessään Jeesuksen sanat: ”Joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut” (Mark. 9: 37). Näitä sanoja ja joulun ihmettä sietää hiljentyä miettimään: Jumala suostuu syntymään meille Vapahtajaksi, pikkuvauvaksi seimeen. Siinä on koko perheellä, niin isoilla kuin pienillä, ihmettelemistä.

Olet tervetullut kirkkoon!

Teksti: Toimitus | Kuvat: Lhpk.fi

Lähetysshiippakunnalla on lähes 50 seurakuntaa eri puolella Suomea

Lähetysshiippakunta on luterilainen kirkko Suomessa. Sen perustehtävä on lähetyskäskyn (Matt. 28: 18–20) mukaan levittää ja julistaa evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta. Tämä toteutuu seurakunnissa ja niiden kautta. Tavoitteemme on, että seurakunnassa kaikki tuntisivat toisensa ja jokainen Herran Jeesuksen. Seurakuntaelämä onkin yhdessä etsimistä, löytämistä ja löydettyksi tuleamista. Saamme yhdessä harjoitella sitä! Luterilaisena kirkkona Lähetysshiippakunta jatkaa sitä raamatullista luterilaista uskoa ja seurakunnallista elämää, joka Suomessa on monin paikoin ja tavoin murtunut. Se tukee hengellisesti sekavassa ajassamme aidosti luterilaiselle uskonpe-

rustalle rakentuvia suomen- ja ruotsinkielisiä seurakuntia. Kristus itse on kirkon Herra ja johtaja. Seurakunta on Hänen kätensä ja jalkansa, ja kristityt hänen työtovereitaan, niin kuin Raamattu vertauskuvallisesti kertoo.

”Jumalanpalvelus elämäksi, seurakunta kodiksi”

Lähetysshiippakunnan työn keskiössä on seurakunta ja jumalanpalvelus. Kutsumme kaikkia ihmisiä jumalanpalvelusta viettävän seurakunnan keskelle, Kristuksen elämän lahjoittavaan yhteyteen, kuten tästäkin lehdestä olet saanut lukea. Jumalan sanassa ja ehtoollisessa Kristus lahjoittaa meille itsensä ja elämänsä. Näiden lahjojen äärellä seurakunnasta syntyy kodinomainen yhteisö. Kuten muissakin kodeissa, myös seurakunnassa jäsenet pyrkivät tuntemaan toisensa ja jakamaan elämäänsä keskenään iloineen ja ristiriitoinen. Jumalanpalveluksen eli messun lisäksi seurakuntalaiset toteuttavat myös muuta toimintaa mahdollisuuksien mukaan.

Itsenäinen kirkko

Lähetysshiippakunnalla on toimintaa yhteensä 45 paikakunnalla. Seurakunnat toimivat itsenäisesti: Niiden henkilöjäsenet liittyvät jäseniksi paikalliseen seurakuntaan ja vastaavat ta-

loudellisesti seurakunnan toiminnasta. Lähetysshiippakunta ei saa yhteiskunnallisia avustuksia tai veroluonteisia tukia. Kaikki varat ovat lahjoitustuloja.

Lähetysshiippakunta kuuluu jäsenenä Kansainväliseen luterilaiseen neuvostoon (ILC) ja on kirkollisessa yhteydessä kuuden luterilaisen kirkon kanssa. Raamattuun pitäytyvä kristillisuus on maailmanlaajuista ja siinä hengessä julistus- ja opetustyötä tehdään kaikkialla maailmassa. Tule mukaan joukkoon!

Tilaa

Pyhäkön Lamppu

-tiedotuslehti

www.lhpk.fi/tilaa-lamppu

Lehti on maksuton

Anna joululahja

seurakunnalle

Saaja: Suomen

Luther-säätiö

F159 1023 3000 2354 52

Viite: 3434

MobilePay: 69918

LUTERILAINEN.NET

Simeonin kiitosvirsi

Teksti: Ville Typpö

Kuvat: Andrey Shishkin

”Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, sanasi mukaan; sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi, jonka sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä, valkeudeksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille.”
(Luuk 2:29-32)

Vanha Simeon oli pitkään odottanut saadaksesen nähdä Vapahtajan, luvatus Messiaan. Jumala oli luvannut hänelle, että se tulee vielä tapahtumaan. Kun se päivä viimein koitti, oli se varmasti yllätys. Maria ja Joosef kantoivat vastasyntyntä lasta Jerusalemin temppeliin. Koko maailman Luoja, Herra ja Hallitsija tuli Simeonin luokse pienenä Jesus-vauvana. Ei taivaallisena henkiolentona, vaan silmin nähtävällä tavalla, konkreettista lihaa ja verta olevana tavalisena lapsena. Simeonin omat silmät eivät olisi siinä Messiasta tunnistanee, mutta Pyhän Hengen avaamat uskon silmät tunsivat Hänet. Juuri tämän Jumala oli etukäteen luvannut!

Ottaessaan Jesus-lapsen syliinsä Simeon sai todellakin pitää käsissään omaa Luojaansa ja Lunastajaansa, joka kerran kärsisi ristinkuoleman Simeonin syntien sovittamiseksi; jonka ruumis kätkeäisiin haudaan niinkuin Simeon kerran itsekin; ja joka nousisi kuolleista kuoleman voittajana valmistuen ylönousemuksen ja taivaan autuuden myös Simeonille.

Tuolla hetkellä Simeon kiitti Jumalaa ja sanoi: ”Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään”. Simeon ei tarvinnut mitään muuta. Kun hän sai ottaa vastaan

Jeesuksen, hän oli saanut kaiken. Hän oli valmis rauhassa lähtemään.

Kristillinen kirkko on veisannut Simeonin kiitosvirttä jo pari tuhatta vuotta erityisesti kahdessa yhteydessä. Ehtoollisen vieton jälkeen, sillä saammehan siinä todella konkreettises-

ti vastaanottaa Herramme ruumiin ja veren leipään ja viiniin kätkettynä. Saamme omin silmin nähdä syntiemme sovittajan tulevan juuri meidän luoksemme. Eikä hän tule vain lähelle, ei ainoastaan käsiimme tai syliimme, vaan astuu suomme kautta sisälle asti, niin että saamme olla aivan varmoja siitä, että hän on tullut juuri minun luokseni ja juu-

ri minua varten. Hänen ristillä antamansa uhri kuuluu minulle. Juuri minun syntini ovat anteeksiannetut. Minutkin kaikkivaltias Jumala on armahtanut ja tehnyt taivaan perilliseksi.

Toinen paikka Simeonin kiitosvirrelle on iltarukouksen yhteydessä. Silloin kiitämme Jumalaa hänen meitä kohtaan osoittamastaan armosta, siitä että Hän nyt laskee meidät rauhaan päivän töistä. Ja jos kävisi niin, että yön levosta emme enää nousisi uuteen päivään, saamme kiittää siitä, että Jeesuksen tuoma rauha ylittää ajan rajan tuollekin puolelle.

Tästä syystä Simeonin kiitosvirsi on tullut lohduttajaksi myös moniin hautajaisiin. Sillä se, joka on saanut vastaanottaa Jeesuksen tässä ajassa, joka on saanut kaikki syntinsä anteeksi, on todellakin valmis lähtemään rauhassa. Jeesuksen kanssa on turvallista käydä Pyhän Jumalan eteen ja viimeiselle tuomiolle. Riemulla liitämme äänemme Simeonin kiitosvirteen ehtoollisen yhteydessä. Kiitollisuudella laulamme sitä iltarukouksessa. Ja uusin äänin ylistämme Jumalan Karitsaa kerran kirkkaudessa. ”Sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi.”

Taiwaan laulu maan päällä

Teksti: Juuso Mäkinen |

Kuvat: Govert Flinck, Domenico Ghirlandaio / Wikimedia Commons

Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: ‘Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!’ (Luuk. 2:13–14) Tämä “enkelien ylistys” on tuttu osa jouluevankeliumia. Oletko huomannut, että se toistuu messussa? Pappi laulaa “Kunnia Jumalalle korkeuksissa”, ja seurakunta vastaa “Maan päällä rauha ihmisillä, joita Hän rakastaa”. Laulu on peräisin Beethlehemin kedolta. Enkelien ylistystä ja sitä seuraavaa kiitosvirttä kutsutaan “Suureksi kunniaksi”. Se on yksi messun kohokohdista.

Herran kunnia

Ylistyksen ensimmäinen sana on “kunnia”. Kunnia on tuttu sana, häpeän vastakohta, mutta mitä kunnia itse asiassa on? Raamattu ja varsinkin Vanha testamentti opettaa kunniaa yllättävän paljon. Kunnia on Jumalan sanomaton, ylimaallinen ja ylistettävä ilmenemismuoto, Hänen kirkkautensa. Herra on “kunnian Jumala”, “kunnian kuningas” (Ps. 29:3, 24:7–10). “Minä, Herra, se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille.” (Jes. 42:8) Syntinen ihminen ei voi nähdä Jumalan kunniaa paljain silmin, sillä hän kuolisi (2. Moos. 33:12–23). Tilanteemme on vaikea, oikeastaan mahdoton. Meidän pitäisi päästä osallisiksi

Jumalan kunniaasta, ettemme joutuisi Hänen edessään häpeään, mutta emme kestä Hänen kunniaansa sellaisina kuin olemme!

Herra ilmoitti kunniansa nimessään ja teoissaan, kuten luomisessa (Ps. 19:2) ja erämaavaelluksella (2. Moos. 16:7). Kun Herra antoi Moosekselle lain ja otti Israelin kansakseen, Herran kunnia “asui” Siinai-vuoren laella pilvessä ja näytti “kuluttavalta tulelta” (2. Moos. 24:16–18). Herra käski Mooseksen rakennuttamaan Siinain juurelle

Ylistys temppelissä

Israelin leiriin ilmestysmajan, telttapyhäkön. Kun pyhäkkö vihittiin käyttöön voiteluöljyllä ja ylipappi Aaronin uhreilla, Herran kunnian pilvi täytti ilmestysmajan ja ilmestyi koko kansalle (2. Moos. 40:34–35; 3. Moos. 9:6, 23). Ilmestysmaja oli alas laskeutunut Siinain laki, paikka, jossa taivas ja maa leikkasivat. Herran kunnia tuli alas tehdäkseen ihmiset osallisiksi itsestään tavalla, jonka syntinen voi kestää. Kuinka se ole mahdollista? Koska ilmestysmajassa oli veriuhri. Uhrieläimet kuolivat syntisten sijaista, jotta syntiset saattoivat astua Herran läsnäoloon. Myöhemmin majan korvasi Jerusalemin temppeli.

“Kunnian” lisäksi muutkin enkelien ylistyksen sanat liittyvät temppeliin. Ilmestysmajassa/temppelissä oli enkelipatsaita ja -kuvia, ke-

rubeja (2. Moos. 25:18–20, 26:31; 1. Kun. 6:23–29, 32), muistumana paratiisin kerubeista (1. Moos. 3:24). “Rauha” on siellä, missä Jumala hallitsee, siis Jerusalemissa ja temppelissä: “Toivottakaa rauhaa Jerusalemmille, menestyköt ne, jotka sinua rakastavat. Rauha olkoon sinun muuriesi sisällä, olkoon onni sinun linnoissasi. Veljieni ja ystäväni tähden minä sanon: olkoon sinulla rauha. Herran, meidän Jumalamme, huoneen tähden minä tahdon etsiä sinun parastasi.” (Ps. 122:6–9) Ennustettu Messias, Voideltu, Kristus, Rauhanruhtinas, toisi kerran rauhan (Jes. 9:5–6) ja olisi itse rauha (Miika 5:4). Enkelien ylistyksen “hyvä tahto/rakkaus” tarkoittaa Herran mielisuosiota. Siitä puhutaan uhrien yhteydessä. Herra mielistyy uhreihin, jotka toimitetaan Herran ohjeiden mukaan, ja sen seurauksena Hän mielistyy uhraajiin (3. Moos. 19:5, 22:21, 29 ym.).

Temppeli paimenten kedolle

Israelin ja Juudan syntien tähden Herra kuitenkin veti kunniansa pois Jerusalemin temppelistä, kuten profeetta Hesekiel näki näyssään (Hes. 8–11). Herra antoi kaldealaisten tuhota temppelin vuonna 586 eKr. Kun Jeesus ja Serubbaabel rakensivat temppelin uudestaan vuonna 516, Herran kunnia ei täyttänyt sitä (Esa 6:15–22), vaikka profeetat olivat luvanneet,

että toisen temppelin kunnia olisi suurempi kuin ensimmäisen ja että siellä vallitsisi rauha (Hagg. 2:7–9). Hesekiel oli nähnyt Herran kunnian asettuvan kerran uuteen, lopunajalliseen temppeliin (Hes. 43). Messiaan tulo tarkoittaisi, että ”Herran kunnia ilmestyy: kaikki liha saa sen nähdä” (Jes. 40:5).

Temppeli messussa

Kun jouluyönä enkelit ilmestyivät paimenille laulaen: ”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa!”, temppelin pyhyys murtautui radikaalisti keskelle tavallista elämää, niin että ”kaikki liha sai sen nähdä”. Paimenet, jotka tekivät halveksittua, ei-pyhää työtä, pääsivät yhtäkkiä osallisiksi siitä, mikä toteutui vain pyhäkössä. Taivas enkelineen laskeutui maan päälle. Korkeuksissa asuva Herran kunnia oli läsnä enkelien ylistyksessä, määkivien päkäpäiden keskellä. Jumalan rauha oli maan päällä ja kohdistui ihmisiin, joihin Hänellä oli sovitusuhrin tuoma mielisuosio. Kuinka temppelin pyhyys saattoi murtautua keskelle banaalia arkea? Koska Beethlehemissä oli syntynyt Vapahtaja, Kristus, Herra, joka kuolisi ristin häpeässä maailman puolesta. Jeesus on Herran kunnia, uusi temppeli, paikka, jossa Jumala asuu maan päällä,

enkeliä palvoma Rauhanruhtinas, tahraton Uhri, joka ristintyöllään sammutti Jumalan vihan ja toi meille Hänen mielisuosionsa.

Jokaisessa messussa olemme paimenten sandaaleissa. Meille julistetaan Kristusta, lihaksi tullutta kunnian Jumalaa, joka sovitti syntimme ristillä. Hän on läsnä ja toimii sanassaan. Siksi taivaan temppeli laskeutuu maanpäälliseen jumalanpalvelukseemme: enkelit, Jumalan kunnia, rauha ja mielisuosio. Jumala on sovitettu ja antaa meille Poikansa ruumiin ja veren ehtoollisessa. Näin Hän tekee meidät osallisiksi kunniaastaan tavalla, jonka me syntiset voimme kestää. Meistä tulee Hänen temppelinsä.

Taivaalliseen kunniaan

Tarina ei kuitenkaan pääty paimenten kedolle tai messuun. Ilmestysmajan ja seurakunnan ihme on siinä, että

kunnian Jumala laskeutuu alas maan päälle tehdäkseen ihmiset osallisiksi kunniaastaan. Mutta ihme katsoo eteenpäin. Ne, jotka antavat tämän ihmeen tapahtua kohdallaan, ne Jumala korottaa kuolemassa häpeästä veisaamaan Hänelle kunniaa korkeuksissa, enkelien kanssa, taivaan temppelissä (Ilm. 7:9–12). Viimeisenä päivänä Kristus palaa maan päälle kunniaasaan. Kristuksen omat heräävät haudoista kunniaassa, kirkastetussa ruumiissa. Kristus tuomitsee helvettiin Saatanan, pahat henget ja kaikki ihmiset, jotka niiden kanssa ovat pysyneet synnissä, ja kirkastaa maailman. Uuteen, taivaalliseen kunnian maailmaan pääsevät kaikki, jotka ovat täällä panneet toivonsa Kristukseen, Vapahtajaan. Siellä ei ole enää häpeää, ei rauhottomuutta, ei riitoja eikä kuolemaa.

Tulethan sinäkin, ystävä, mukaan tähän juhlaan?

Elämä ei ole peräkkäisiä harmaita päiviä

Teksti: Reetta Syri | *Kuvat:* Reetta Syri

Jouluvieraana Lankisten maatalossa

Varsinais-Suomen laajojen maisemien keskellä seisoo kaunis vaalea talo ja sen laaja pihapiiri. Perheenisä Tuomas Lankinen seisoo portailla ja toivottaa peremmälle. –Tämä on minun lapsuuden kotini, hän esittelee, ja täällä minä olen kasvanut.

– Tila on sodan jälkeinen perustettu siirtolais-tila, jonka vanhempani sittemmin ostivat, Tuomas kertoo. Nyt talossa kasvaa seuraava sukupolvi: Touko 12, Armi 9 ja Sakari 7 vuotta. Yhdessä vaimonsa Eevakaisan kanssa Tuomas pitää huolen perheestään, viljelee maata, huolehtii karjasta ja toimii päivisin Loimaan evankelisen kansanopiston rehtorina Eevakaisan viimeistellessä farmasian opintojaan Turussa. Arkeen mahtuu kaiken lisäksi jalkapalloa, pianon ja viulun soittoa. Ihan tässä hengästyttää.

– Arkena tehdään töitä, lauantaina mennään saunaan, sunnuntaina on lepopäivä ja mennään kirkkoon, ker-

too Tuomas rauhallisesti. Me olemme aika vanhanaikainen perhe, hän hymyilee.

– Ja hauska ja kiva, Armi jatkaa. – Ja outo, Sakari tuumaa. Perheen arki muuttuu pian, kun pitkään kotona lasten kanssa ollut äiti Eevakaisa

us ja iltarukous, Eevakaisa kertoo. – Ja tavallinen rukous keskellä päivää, Sakari lisää. – Vaikka liian vähän tulee kyläluettava Raamattua arjessa, Eevakaisa harmittelee. Armi kuiskaa jotain äidin korvaan ja häviää keittiöön. Pian hän

tuo mukanaan pienen sydänrasian, jonka sisältä löytyy Raamatun jakeita. Armi ojentaa kippoa: luetaan jokainen yksi Raamatun jae. Ja niin me luemme. Touko kertoo, että joskus käy niinkin, että hän päät-

tää lukea yhden luvun Raamattua illalla, sitten huomaa lukevansa toisen ja kolmannen. Mutta sitten tulee uni. Tuomas pohtii, että ehkä lähimmäisen auttaminen ja arjentyö on juuri sitä Jumalan palvelemista. Eikä kannata kiinnittää katsetta omiin tekoihin, koska ”minun uskoani ei ristiinnaulittu Golgatalla vaan Kristus”, Tuomas paaluttaa muistellun Martti Simojoen sanoja.

Eevakaisa, Touko, Armi, Sakari ja Tuomas Lankinen asuvat maatilalla Loimaalla.

siirtyä työelämään. – En kyllä kadu sitä, että olin niin monta vuotta kotona vaan olen iloinen, että se oli mahdollista.

Kristityt tavat

Tässä perheessä vaalitaan perinteitä. – Elämän ei tarvitse olla peräkkäisiä harmaita päiviä. Me haluamme tietoisesti erottaa arjen ja pyhän, se on tärkeää, Tuomas miettii. Perhe haluaa varjella myös kristillisiä tapoja:

– Meillä luetaan ruokaruko-

Valoisa katse tulevaan

Tuomas on toiminut Loimaan evankelisen kansanopiston rehtorina vuodesta 2008. Sitä ennen hän työskenteli historian ja yhteiskuntaopin opettajana.

– Viisi ensimmäistä vuotta opiston rehtorina olivat olemassaolon taistelua, Tuomas muistelee. Tänä päivänä opisto on vahvasti profiloitunut maahanmuuttajatyöhön ja opistolla voi osallistua esimerkiksi maahanmuuttajille suunnatulle peruskurssille, suomen kielen jatkokurssille tai kiinteistö- ja puhtaanapidon kurssille. Opistolla toimii myös perheryhmäkohti, joka on tarkoitettu ilman huoltajaa saapuneille alle 18-vuotiaille oleskeluluvan saaneille nuorille.

Loimaan evankelisen kansanopiston nimessä on tietoisesti haluttu säilyttää opiston arvoja kuvaava sana.

– Kristilliset arvot ovat opistomme perusta, Tuomas sanoo vankasti. Opiston sivuille on kirjattu kaikkien luettavaksi: Jumala on luonut ihmisen elämään hänen yhteydessään. Sen tähden ihmissydän saa rauhan vain Jumalassa.

Loimaan evankelisella kansanopistolla on vietetty Lähetyshiippakunnan Kesäjuhlia jo viitenä kesänä. Tuomas on iloinen mahdollisuudesta palvella myös Lähetyshiippakuntaa. – Yhteistyö työ lähti liikkeelle opiston antaessa tilojaan käyttöön Loimalle perustetulle Hyvän Paimenen luterilaiselle seurakunnalle. Erityisesti Lähetyshiippakunnan nuorisoleirikeskuksesta, jossa on hienot puitteet ikimuistoisten leirimuistojen syntymiselle.

Tuomas pohtii tulevaisuuden kuvia mielteliäänä. – Kun kristillisyyttä häivytetään ajassamme, ihmisiltä katoaa usein

myös elämönhallintataidot. Näiden taitojen opettelussa opisto voi olla apuna. Myös Euroopan kuumeneminen saattaa avata uusia ovia, kun ihmiset haluavat viileämpään Pohjois-Eurooppaan. Miten osaamme yhdistää kristillisyyden näihin teemoihin, Tuomas pohtii. Siinä saamme olla valppaina.

Valmistaudutaan juhlaan

Myös joulun odotus on vahvojen perinteiden aikaa, mikä on lapsillekin tärkeää, Tuomas ja Eevakaisa uskovat. Melkein yhtä tärkeä kuin itse juhla on siihen valmistautuminen. Joulua kohti mentäessä koristeet lisääntyvät ja neljäntenä adventtisunnuntaina asetellaan seimi, Jeesuslapsi, Maria ja Joosef lipaston päälle. Sakari soittaa pianolla ”heinillä härkien kaukalon” – vaikka sitä hän on kyllä tehnyt vuoden ympäri, Armi ja Touko nauravat. Koko perhe selittää vuoron perään innoissaan joulun tärkeitä perinteitä.

– Kuusi on aina tuossa, Armi osoittaa olohuoneen nurkkaa. – Ja se tuodaan sisälle tuomaanpäivänä, Tuomas jatkaa. Riisipuro syödään ennen joulurauhan julistusta ja ennen jouluruokaa

luetaan evankeliumi ja lauletaan Enkeli taivaan. – Armin suosikki on aarrejahti, jossa karttaa seuraten karttaa seuraten löytyy vihje vihjeeltä herkkuaarre. Jouluna muistetaan myös maatilaneläimiä: lehmät saavat ylimääräiset pahnat, pupuille sovitellaan tonttulakki päähän ja kissa saa oman joulukalenterin. Jouluaamuna käydään tietysti kirkossa ja joulupäivänä messussa Hyvän Paimenen luterilaisessa seurakunnassa. Välipäivät kyläillään isovanhemmilla ja sukulaisilla. Ihan niin kuin ennen vanhaan. Pekka Simojoen joululaulu ”Joulu on taas, riemuittaa nyt. Lapsi on meille tänä yönä syntynyt...” on Eevakaisalle yksi rakkaimmista. Siinä kiteytyy hienosti joulun ydin. Tuomas on pitkän aikaa hiljaa. – Meidän aikamme on niin lyhyt ja jouluja vain rajallinen määrä. Jeesus on tullut ja se sanoma säilyy sukupolvelta toiselle.

Sydänrasian sisältä löytyy Raamatun jakeita.

Kristuksen palvelijana sodan jaloissa

Teksti: Pauliina Pyhänäinen | *Kuva:* Olegin kotiarkisto

Ukrainan luterilaisen kirkon Oleg-pastori kiittää rukouksista maansa puolesta

Oleg Schewtschenko on 43-vuotias Odessan seurakunnan pastori Ukrainan evankelis-luterilaisessa kirkossa. Hän syntyi Dnepropetrovskissa Neuvostoliiton aikana. – Äitini on Volgan saksalaisia. Hän kasvatti minut pelon ilmapiirissä eikä sen vuoksi minua kastettu lapsena. Kuulin evankeliumin ensimmäisen kerran 90-luvun alussa, ja Raamattua luettuani sain armon uskoa, Oleg kertoo nuoruudestaan. Hänet vihittiin paimenvirkaan vuonna 1999. Nykyisin hän on naimisissa vaimonsa Victorian kanssa. Heillä on kaksi poikaa: vuonna 2017 syntynyt Nathaniel Martin ja tätä vuotta nuorempi Dominic.

Sanan varaan rakennettu kirkko

Vaikka luterilaisuus tuli Ukrainaan jo 1700-luvulla saksalaisten siirtolaisten mukana, monet ajattelevat yhä, että ortodoksikirkkoon kuuluminen on osa ukrainalaista identiteettiä. Oleg on kuitenkin huomannut, että erityisesti he, jotka haluavat puhua uskostaan, hakeutuvat luterilaiseen kirkkoon etsiessään Jumalaa ja vastauksia. Ukrainan luterilainen kirkko on pieni kirkkokunta. Ennen kuin venäläiset valtasivat Krimin niemimaan vuonna 2014 ja yhteys alueen seurakuntiin katkesi, seurakuntia oli yhteensä 13. Kirkon se-

minaari sijaitsee maan eteläosassa. Siellä koulutetaan pastoreita, diakoneja ja lähetystyöntekijöitä Kanadan luterilaisen kirkon avustuksella. Kahden vuoden opintojen jälkeen miehet siirtyvät eri puolille Ukrainaa palvelemaan. Työnsarkaa riittää: – Kirkkomme keskittyy Jumalan sanaan. Joinakin kirkkopyhinä messuissa voi olla jopa kaksi saarnaa. Jokaisessa seurakunnassa on myös raamattupiirejä, joissa rohkaisemme ihmisiä syventymään sanaan. Toinen painopisteemme on lähetystyö. Lähes jokaisella seurakunnalla on lähetysasema, jossa palvelemme joko humanitaarisen avun tai raamattukoulujen kautta. Olemme perustaneet seurakuntia kyliin, joissa ei ole aiemmin ollut lainkaan kristittyjä, Oleg kuvailee.

Sota tyhjensi ja täytti kirkot

Kun helmikuussa 2022 sota Ukrainassa alkoi, väestöä evakuoitiin paljon. Aluksi kirkot tyhjenivät, koska miehet lähtivät rintamalle ja lähes 90 % naisista ja lapsista pakeni pois maasta. – Kirkkomme alkoivat kuitenkin täyttyä, kun ryhdyimme palvelemaan ihmisiä jakamalla ruokakasseja, puhdasta vettä ja lääkkeitä. Tarjosimme myös turvapaikkoja. Joissakin tapauksissa kävijämäärät ovatkin nyt suuremmat kuin ennen sotaa, ja kirkkoon on liittynyt paljon uusia jäseniä.

– Odessan lähistöllä sijaitsee lähetyskeskus. Kun sota alkoi, aloimme valmistamaan siellä lämmintä ruokaa joka päivä ja ottamaan vastaan apua tarvitsevia, Oleg ker-

Oleg poikiensa Nathanielin ja Dominicin kanssa.

Jouluyön messu Odessassa.

too. – Aamuisin lähdemme neljän–viiden aikaan joskus vain 20-vuotiaiden nuorten kanssa ja käymme hakemassa vaarallisiin paikkoihin joutuneita naisia ja lapsia turvaan. Viemme heidät lähetyskeskukselle, jossa he saavat syödäkseen ja pääsevät suihkuun. Kuljetamme heitä myös rajalle ja turvallisemmille alueille maan sisällä, jaamme Raamattuja ja rukoilemme heidän puolestaan. – Olen hyvin kiitollinen, että monet seurakuntamme jäsenet pystyvät auttamaan, Oleg iloitsee.

Joulu on palvelemista

Joulu merkitsee Olegille palvelemista. – Haluan lasteni oppivan, että joulu ei ole vain vastaanottamista, vaan se on myös toisten palvelemisen aikaa, Oleg korostaa. Tietenkin se on myös aika juhlia suurinta lahjaa, jonka ihmiskunta on koskaan saanut: Jeesusta, joka syntyi pelastamaan meidät kuolemalla ristillä. Häntä, joka oli rikas, mutta joka meidän vuoksemme tuli köyhäksi ja pisti kaiken syrjään pelastaakseen meidät. Joulumusiikki Odessan seurakunnassa on pelkistettyä. Sitä on laulettava ilman säestystä tai soitettava pianolla ja kitaralla, sillä muita soittimia ei juuri ole. Jouluna Olegilla on tapa-

na vierailta liikuntarajoitteisten lasten erityiskoulussa. – Vaikka sodan aikana sähkökatkot ovat olleet yleisiä, olemme jatkaneet jouluevankeliumin opettamista ja joululahjojen jakamista kouluun kokoontuneille lapsille ja aikuisille, hän kertoo. – Eräänä vuonna pukeuduin tietäjäksi ja olin kertomassa kuulijoilteni viisaista miehistä, jotka etsivät Kristusta. Sitten sähkökatkesivat salista, ja meillä oli vain yksi lamppu, jota saatoimme käyttää huoneen valaisemiseen. Niinpä kerroin tähdestä, joka johti tietäjät Jeesuksen luo, Oleg muistelee ja jatkaa: – Miten paljon enemmän meillä on kuin tähti, joka johtaa Kristuksen luo, sillä meillä on itse Kristus ja hänen sanansa!

Katseemme on Sinussa

Kysymys tulevaisuudesta on Olegille vaikea. Se on niin epävarma. – On ollut hetkiä, jolloin olen ollut sotilaiden ympäröimänä ja kuullut räjähdyksiä 20 minuutin välein enkä tiennyt, olisiko minulla tai Ukrainalla tulevaisuutta. Olen ollut erossa perheestäni jo yli kaksi vuotta. Vaimoni ja lapseni asuvat Saksassa, koska täällä ei ole turvallista, Oleg kertoo. Vaikka emme tiedä, mitä tulevaisuus tuo, Oleg luottaa Häneen, joka

sen hallitsee. Hän ammentaa voimaa 2. Aikakirjan jakeesta 20:12, jossa sanotaan, ettemme tiedä, mitä tehdä, mutta ”katseemme on sinussa”. – Tämä on ollut kokemuksemme sodan aikana. Olemme tunteneet itsemme asettomiksi ja voimattomiksi emmekä ole tienneet, mitä tehdä, mutta olemme pitäneet katseemme Kristuksessa, pastori kuvailee.

Oleg lähettää kiitollisia terveisii Suomeen. Hän haluaa kiittää heitä, jotka ovat tukeneet häntä ja muita ukrainalaisia alusta alkaen. – Jotkut Lähetysshiippakunnan pastorit ovat soittaneet ja kirjoittaneet minulle. Teidän rukouksenne ja rohkaisunne ovat merkinneet meille paljon. Teidän maanne vanhimmat ihmiset tietävät, mitä on olla sodassa Venäjän kanssa. Kiitos, että olette rukoilleet puolestamme, luottaneet meihin ja tukeneet meitä. Oleg pyytää meitä yhä rukoilemaan pastorien, sodan erottamien perheiden sekä kirkon piispan puolesta, joka sai syöpädiagnoosin juuri ennen sodan alkua: – Rukoilkaa, että Jumala johdattaisi ja varustaisi meitä viisaudella ja rohkeudella jatkamaan palvelua, ja että yhä useammat ihmiset tulisivat tuntemaan Kristuksen Vapahtajana.

Ideoita kristityn perheen joulunviettoon

Tekstit: Esko Murto |

Kuvat: Janne Koskela, Pixabay

Joulun juhlimiseen on hyvä kiinnittää huomiota. Toki kaupat ja ravintolat pitävät huolen siitä, että vuodenvaihteen kulutusjuhla ei pääse keneltäkään unohtumaan. Emme tässä artikkelissa keskity arvostelemaan kaupallista joulua, vaan nyt keskitytään positiiviseen ja jaetaan muutamia käytännönläheisiä ideoita siihen, miten kristitty yksilö ja perhe voi viettää joulun juhlaa.

Adventtiaika - juhlan valmistusaika

Adventti palvelee joulua kahdellakin tapaa: Toisaalta se on jouluun valmistava "pikkupaasto", jota vasten joulun juhlinta tuntuu erityisen riemulliselta. Toisaalta adventti on joulun lupauksiin keskittyvää laulun, rukouksen ja Jumalan sanan kuulemisen aikaa, jolloin kristitty melkein kuin liittyy osaksi

vanhan liiton Israelin toiveikasta messias-odotusta.

Adventtikranssi on vanha tapa adventtiajan mittaamiseksi. Tapa sai alkunsa hampurilaisesta orpokodista, jossa havuilla verhottu kärrynpyörä pantiin roikkumaan katos-ta ja siihen sytytettiin joka päivä uusi kynttilä - sunnuntaina suurempi kuin arkena. Katosta roikkuvan pyörän sijaan kristittyyn kotiin voidaan tehdä pöydälle tai lipaston päälle pienempi kranssi, jonka koristeluun kuuluu neljä kynttilää - yksi kullekin adventtisunnuntauille. Havupuun käyttö joulukoristeena palaa Saksaan 1500-luvulle, ja sen ajatellaan symboloivan ikuista elämää - neulaset kun eivät putoa edes syksyn tullessa, toisin kuin lehtipuissa.

Adventtihartaudesta voidaan tehdä erityinen hetki koko perheelle. Normaalin aamu- ja iltahartauden lisäksi voidaan vaikkapa iltapäivällä juoda kahvit ja syödä mandariinit samalla kun lauletaan yhdessä adventtiajan virsi. Perheessä voidaan sopia, että tänä adventtina lauletaan aina sama virsi, kunnes se osataan ulkoa. (Saman voi tehdä pääsiäistä edel-

tävän paaston aikana.) Tällä tavoin vuosien varrella alkaa kertyä muistiin ai kamoinen virsien arkisto!

Seimen äärelle

Seimiasetelman tekemisen voi aloittaa jo adventtiaikana. Useimmiten puusta veistetyistä hahmoista sommitellaan sivupöydälle asetelma, jonka keskiössä on Jeesus-lapsi tallissa Marian ja Joosefin kera, paimenia lampaiden ja muiden eläinten kera, itämaan tietäjät lahjoineen yms. Jos kodissa ei ole vielä seimifiguureja, voidaan niitä ryhtyä vähä vähältä hankkimaan, niin että joka vuosi asetelmaan tulee jokin pieni lisä; ulkomaalaisista nettikaupoista löytyy suuri valikoima kauniita käsintehtyjä hahmoja - ja asetelmaan voi myös itse askarrella puita, kiviä, ruohoa yms. Asetelma voi myös toimia "adventtikalenterina" siten, että siihen lisätään hahmoja adventtiajan edistyessä, tai hahmoja siirretään asteittain lähemmäs talleja ikään kuin he tekisivät matkaa Jeesus-lapsen luo.

"Kuulen laulun enkelten..."

Joululaulut ovat oleellinen osa joulunviettoa. Virsien lisäksi voidaan laulaa muita hyviä lauluja. Tontturallatukset voivat olla ihan viattomia ja niilläkin on ehkä paikkan-

sa, mutta tärkeimmät joululaulut ovat ne, joissa kerrotaan Jeesuksen syntymästä ja sen merkityksestä meille. Näitä voi vaikka koota yhteen ennen joulua ja tulostaa pienen lauluvihon oman perheen käyttöön. Ei vain pienten lasten vaan aivan kaikkien kohdalla on usein parempi valita muutama hyvä kuin yrittää liian laajaa repertuaaria heti aluksi. Jos lapset osaavat soittaa soittimia, voi jonkin joululaulun tai -virren harjoittelu olla hieno adventtiajan projekti, josta jouluna sitten iloitaan. Joka tapauksessa erilaiset rytmisoittimet voivat olla pienille iso ilon aihe - eli tamburiini ja triangeli käyttöön!

Klassinen musiikki - käytetäänköön sanaa nyt sen laajassa merkityksessä - pitää sisälleen valtavia aarteita joulua ajatellen. Vain muutama suositus: Händelin Messias-oratorio on varsin helposti lähestyttävä, koska kielenä on englanti. J.S. Bachin Jouluatorio (Weihnachtsoratorium) on upea, samoin esim. Michael Praetoriuksen Joulumessu (Christmette).

Joulun juhla

Joulu on seurakunnan juhla. Tätä seikkaa ei voi liiaksi ko-

minen niin täysin täyttävät joulun, etteivät hurskaatkaan kristityt ehdi tai jaksa tulla kirkkoon. Tässä asiassa kristitty koti tekee viisaasti suunnitellessaan joulunviettonsa niin, että siihen kuuluu oleellisena osana aattohartaus ja joulupäivän messu. Jos joulua vietetään poissa omasta kodista, on hyvä selvittää missä on lähin Lähetysshiippakunnan seurakunta ja mennä sinne vieraisille.

Joulukuusen koristelussa kukin seuraa omaa tyyliään, mutta on hyvä silti pysähtyä vaikkapa lasten kanssa puhumaan, mitä ovat koristeet, joita puuhun laitetaan ja mitähän niillä halutaan viestittää. Miksi puuhun pannaan tuota ja tätä? Kuusen latvasa oleva tähti on muistuttamassa Betlehemin tähdestä, joka ohjasi itämaan tietäjät Jeesuksen luo. Köynnökset kuvastavat tähdestä lähteviä säteitä. Kuuseen ripustettiin aiemmin omenoita ja muita hedelmiä muistutuksena siitä "elämän puusta", jonka hedelmiä taivaaseen päässeet pyhät saavat syödä ja elää ikuisesti; nykyään tätä kuvastavat lasista tai muovista tehdyt pallot. Joulun kellot muistuttavat, että jouluna kuulutetaan ilosanomaa - kellojahan soitetiin ennen vanhaan jumalanpalveluksen lisäksi jotain

rosta! Tässä asiassa voi jopa käydä niin, että "hyvä on parhaan vihollinen". Ei ole olemassa ihmisten tilanne, että hyvät ja hauskat perhetraditiot ja yhdessä ole-

suurta tapahtumaa juhlistamaan. Valtioiden liput muistuttavat, että Jeesus on tullut pelastamaan ihmisiä kaikista kansoista. Kynttilät kertovat Jeesuksesta maailman valona. Joulukuusen alle voi halutessaan tehdä seimiaseitelman, jonka ympärille joululahjat asetellaan, muistuttaen, kuinka kaikki hyvä tulee Jumalalta.

Joululahjojen avaaminen on monelle, varsinkin lapselle, joulun kohokohta. Tätä ei tarvitse nähdä ongelmana, kunhan joululahjat pannaan sille paikalle, mikä niille vanhastaan on tarkoitettu: ne ovat muistutus siitä kaikkein suurimmasta lahjasta, jonka Jumala antoi maailmalle. Joululahjojen avaaminen voidaan esimerkiksi rytmittää joululaulujen laulamislalla: Kukin saa yhden paketin avattavakseen, ja sen jälkeen lauletaan pari säkeistöä Enkeli taivaan -virrestä, sen jälkeen avataan seuraava paketti jne.

Joulu meni jo?

Suomalainen puolipakanallinen joulu päättyy yleensä viimeistään tapaninpäivän iltana, kun lahojen käärepaperit on poltettu ja ruoansulatusvaivoista päästy yli. Tätä onkin edeltänyt jo marraskuussa alkanut pikkujoulukausi, joka ei juuri kristillistä adventtia muistuta.

Kristityn kodin joulu sen sijaan saa jatkua pitkälle tammikuulle. Jouluaatto ja -päivä ovat vasta juhla-ajan alku. Uudenvuodenpäivällä ja loppiaisella on omat, tärkeät sanomansa. Mikään ei estä jatkamasta joulua aina kynttilänpäivään asti (5.2.), jolloin muistetaan Jeesus-lasta temppelissä ja Raamatun kuvaukset Jeesuksen syntymän vaiheista viimein päättyvät.

“Nu känns församlingen som ett hem”

Text: Lennart Ahlvik | *Bild:* Linda Ahlvik

Familjen Hagman stressar inte över julen

Jag har kommit till en närliggande plats i Lepplax invid sjön. Här bor Simon och Alice Hagman med sin familj. Jag är här för att intervjua dem om deras väg till Missionsstiftet och om julens betydelse. Familjen Hagman lever ett intensivt familjeliv med fem barn i åldrarna 1 till 9. Simon är till vardags äldre kriminalkonstapel inom polisväsendet och arbetar med brottsutredning. Alice är sjuksköterska men har under ett antal år varit hemma med barnen. Hon har nyligen börjat jobba lite igen.

Små församlingar möjliggör gemenskap

Simon och Alice berättar att de båda vuxit upp i kristna familjer i den laestadianska väckelse rörelsen i Österbotten. Bönehusgemenskaperna i Österbotten är ofta stora med flera hundra aktiva medlemmar. När de ser tillbaka på sina gemensamma år i olika församlingar ser de ändå tydligt en annan röd tråd. - Vi har varit i små och familjära församlingar, säger Simon. På grund av studier har de tidigare bott i både Vasa och Tammerfors.

På studieorterna såg de det som viktigt att hitta en församlingssamfund. Särskilt i Tammerfors sökte och besökte familjen olika församlingar. - Bland annat var vi en tid i Tammerfors svenska församling som var liten och familjär. Det var i Tammerfors som de också första gången besökte en av Missionsstiftets församlingar. - En studiekompis tipsade oss om den. Men vi kände oss inte riktigt hemma. Det var nog

språket som gjorde det, berättar Simon och Alice.

När Hagmans sedan återvände till hemtrakterna efter studietiden följde en period där det fanns en viss kamp och vanda över folkkyrkans tillstånd. I den lokala församlingen skedde stora förändringar vilket gjorde att familjen inte kände sig hemma. - Vi såg att det är mycket som inte är i enlighet med Guds Ord. Simon beskriver det som att de steg ur en båt men hade ingen annan att stiga in i, vilket blev problematiskt och utmanande på sikt. - Vi hade och har fortfarande bönehusgemenskapen men vi ville höra till en församling.

Vid den här tiden besökte de Alices föräldrar i Göteborg där hennes pappa studerade teologi. Där besökte de också och fick ett gott intryck av Immanuel församlingen som tillhör Missionsprovinsen. Detta besök tillsammans med uppmuntran till att besöka Sankt Jakobs församling i Jakobstad gjorde att de på hösten 2021 började delta i gudstjänsterna. - Vi trivdes från första stunden i församlingen, säger Alice och får medhåll av sin man.

Söndagsskolan är viktig för hela familjen Hagman.

Liturgin är levande och livet är en gudstjänst

Både Alice och Simon berättar hur deras gudstjänstbehov har vuxit fram med tiden. Genom att delta i gudstjänsterna och genom regelbundet nattvardsfirandet har deras uppskattning för liturgin och nattvarden ökat. Liturgin har blivit levande för dem. Simon berättar hur han upplever att liturgiins olika delar ger möjlighet, frihet och utrymme för Andens verk.

För en tid sedan upplevde Simon en andlig förnyelse på det personliga planet. Det har väckt en hunger och törst efter att läsa Guds Ord. - Desto mera man läser Guds Ord, desto mera vill man ha det. Även insikten om att det kristna livet levs i vardagen och påverkar hela livet har varit viktig. Det är i vardagen och i de olika kallelserna med familj, arbete och vänner som det kristna livet levs. Här lyfter Simon fram hur han upplever att det blir särskilt tydligt hur han som kristen i sitt arbete som polis har en viktig uppgift, att som kristen bära Kristi ljus dit det finns mycket mörker.

Det är tydligt att familjen Hagman upplever en glädje och tacksamhet över att ha hittat en församling där de känner sig hemma som familj. I Sankt Jakobs församling uppskattar de idag den familjära gemenskapen, även närheten mellan herden och fåren är viktig – att pastorn ser och bryr sig om hur de har det. De ser också en trygghet och styrka i att det finns en tydlig, gemensam linje och teologi i församlingen. Framfö-

rallt att man vill hålla sig till Guds Ord.

Söndagsskolan för barnen och kyrkkaffet efter mässan är viktiga för familjen och bidrar till gemenskapen i församlingen. De lyfter fram hur de gärna vill bjuda in andra att komma och se det som de själva har fått se och erfara. - Jag skulle vilja säga till alla: Kom hit och se!, säger Simon samtidigt som han hänvisar till den senaste sommarfestens tema "Kom och se Guds verk!"

Jul kring budskapet om Frälsarens ankomst

Vi övergår till att samtala om julen och både Simon och Alice lyfter fram hur stort allt kring julen har blivit i samhället. Julen har kommit att mer eller mindre kretsa kring den rätta känslan och stämningen. - Men vi stressar inte och brukar inte julstäda, säger Alice med ett leende. Julen hör ändå till årets höjdpunkter och de ser det som viktigt med tanke på barnen att skapa goda jultraditioner. Det är nu andra året som de

planerar att fira julen hemma istället för hos mor- eller farföräldrar. Under julhelgen firar de också med släkten och deltar i olika gudstjänster, andakter och sångtillfällen. Som föräldrar vill de framförallt förmedla julens budskap åt barnen även om julkalendern och allt det andra också är viktigt. - För mig är nog julgubben jätte viktig, tillägger Simon med ett skratt. - Barnen skulle säkert klara sig utan men inte du, fyller Alice i.

"En son blir oss given"

När jag frågar Simon och Alice om de har någon julhälsning till tidningens läsare är det just julens budskap de lyfter fram. - Varför firar vi jul? Jo, för att Jesus kom till oss!, säger Alice. Jesajas profetia, nedskriven 700 år före Jesu födelse, har tilltalat Simon och Alice och med den vill de hälsa alla läsare: "För ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet, och hans namn är: Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Far, Fridsfurste." (Jes 9:6)

Simon och Alice Hagman lever ett intensivt familjeliv med fem barn i åldrarna 1 till 9.

Joulu kuoleman varjon maassa

Teksti: Pauliina Pylvänäinen *Kuva:* Erik M. Lunsford/LCMS

Pyhäinpäivänä oli luovuttava toivosta. Syksyn aikana annetut hoidot eivät olleet tehonneet, päinvastoin. Kasvain levisi haimasta muihin elimiin. Kaikki oli tapahtunut niin äkkiä. Ensimmäiset epäilykset olivat heränneet kesällä. Nyt viisikymppisellä olisi jäljellä vain viikkoja, ehkä kuukausia.

Laitoshiitoon setäni ei halunnut mennä, vaan pysyä kotona viimeiseen asti. Kun voimat eivät enää riittäneet maatilan töihin, hän meni metsälle. Istui päivät koiran kanssa passissa ja pohti tapahtuvaa. Kodin asiat täytyisi pistää kuntoon, kun vielä olisi mahdollista. Hän listasi tekevämmättömiä töitä ja laati ohjeita, miten ne hoidetaan. Etsi koiralle uuden kodin, osti lapsille auton, vei vaimon vihille. Puhui asioista, joista ei ollut puhuttu.

Vaimo pyysi minulta, voisinko jutella setäni kanssa uskon asioista. Tottakai lupasin, sehän on kristityn tehtävä. Menin hänen luokseen. Olin hiljaa. Toisena päivänä menin uudestaan. En sanonut vielä mitään. Kotimatkan itkin, pelkäsin, rukoilin: - Herra, etkö näe, että aika loppuu? Herra, auta minua nyt. Anna minun pystyä sanomaan edes jotain!

Adventin aikana valmistauduimme sekä jouluun että kuolemaan. Viikko viikolta riutuvat kasvot pakottivat uskomaan, että emme pääse totuutta karkuun. Sen rinnalla lahjahössötys tuntui harvinaisen turhulta ja tonttupolkat naurettavilta. Kun saattohoito aloitettiin, perhe ja suku ryhtyivät ympärivuorokautisiksi hoitajiksi. Potilas itse ei tosin ollut luovuttamassa. Olin mieheni kanssa kaatamassa joulukuusta, kun ohi ajavasta autosta huikkasi tuttu ääni: - Joo, hyvä! Justiinsa siitä kannattaa ottaa, siinä on sitä parasta taimikkaa!

Tuli minun vuoroni asettua yöksi setäni vuoteen viereen. Katselin rauhallisesti nukkuvaa miestä ja suuresta ikkunasta avautuvaa maisemaa. Navetan kirkkaat valot valaisivat tienoon. Siinä oli hänen elämäntyönsä. Tuota karjaa hän oli kymmeniä vuosia ruokkinut, ja tuolle pellolle olimme ajaneet lehmiä laiduntamaan. Tuolle järvelle hän oli soutanut kalastamaan, kun heinä oli tehty.

Navetan takana siinsi puusepänverstas. Siellä setäni oli veistänyt kehdon, jossa meitä serkuksia vastasyntyneinä tuuditettiin. Kotikirkkomme kalusteetkin hän oli tehnyt, kastemaljan ja alttarikaiteen. Ei sellaista ole voinut teh-

dä pohtimatta uskon asioita. Enkä minä ollut vielääkään sanonut mitään.

Yhtäkkiä havahduin huomaamaan, että setäni hengenvedot vaikeutuivat. Aika oli lopussa. Sääntäsin hakemaan vaimon ja lapset, jotka nukuivat talon toisessa päädyssä. Kun olimme tulleet takaisin sängyn luo, kuulin itseni sanovan: - Herra siunaa meitä ja varjele meitä, Herra valista kasvosi meille ja ole meille armollinen. Herra käännä kasvosi meidän puoleemme ja anna meille Sinun rauhasi. Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen. Sitten setäni henkäisi viimeisen kerran. Keittiössä verstastekoinen kaappikello löi kahdeksan kertaa - ylösnuousemuksen luvun verran. Itkimme yhdessä ääneen. Oli jouluaatto.

Tuonakin jouluna kirkoissa luettiin: "Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus. --- Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas." (Jes. 9:1,5). Näitä sanoja parempaa lohdutusta en olisi voinut saada.

Takaokassa vuonna 1990

Teksti: Mailis Janatuinen

12.12. Suuri kiinanvaahtera kadun toisella puolella toimii tätä nykyä lintujen ruokailupaikkana. Tulipunaisten lehtien pudottua maahan jäljelle ovat jääneet vain valkoiset marjat. Välistä puuhun pyrähtää kymmenittäin täkäläisiä kottaraisia. Istun pitkät ajat apaattisena, lintuja tuijottaen, osaamatta ryhtyä mihinkään.

Suomesta tulee surullista postia, surullisia viestejä. Pikkuveljeni (18v.) on joutunut poliisin kanssa tekemisiin. Viime yönä valvoessani muistin tämän raamatunlauseen: ”Meidän Jumalamme ei ole meitä hylännyt.” Onko se varmasti totta?

15.12. Nostin kukkaruukuun istutetun metrinmittaisen joulukuusen sisälle ja koristelin sen. En usko, että vähemmällä määrällä joulumieltä on mitään kuusta koskaan koristeltu. Koristeet toivat mieleen kodin ja sisäruukset. Tämän tontun lähetti pikkuveli minulle lahjaksi kymmenen vuotta sitten, muistelin itkua pidätellen...

Iltapäivällä pidettiin lasten englanninluokan joulujuhla. Oppilaat olivat kutsuneet mukaan ystäviään; heitä oli lähemmäs 20 paikalla. Iloittisin evankeliumin julistamisesta, jollei sydämeni olisi niin surua täynnä.

15.12. Kuuntelin illalla Händelin Messiasta; se on minun joulutraditioni Japanissa. Näin siinä laulettiin Jeesuksesta englannin kielellä: ”Hän on surujen mies ja murheen tuttava.” Jeesuksellakin oli paljon surua elämässään, ajattelin. Eikö hän sitten voisi meitä surujen kuormittamia tänäkin jouluna auttaa?

19.12. Kotonani pidettiin raamattupiirin joulukokous. Ohjelma koostui Suomen joulua esittelevästä diasarjasta ja minun joulusaarnastani. Poltimme kuusta ja söimme maittavia tarjouksia, joita naiset olivat tuoneet tullessaan. Lisäksi jokainen sai kertoa yhden asian menneestä vuodesta. Siinä vaiheessa meidän pitikin jo kaivella nenäliinat esille.

Naapurin rouvalta kuoli lapsi. Ensikertalainen Maeda-san kertoi kautta rantain, että hänen perhettään kohtasi jokin suuri onnettomuus. (Myöhemmin kuulin, että hänen poikansa joutui vankilaan.) Muuan etsijä itki siitä ilosta, että oli saanut tutustua kristinuskoon menneenä vuonna.

20.12. Aamupäivällä kotiin tulla tupsahti yllätysvieras, se samainen Maeda-san, jonka poika on istunut neljä kuukautta vankilassa. Miten hyvin minä ymmärsinkään tuon naisen tuskaa! Juttelimme toista tuntia. Luin vieraalleni vertauksen tuhlaajapojasta enkä ole vielä koskaan nähnyt kenenkään kuuntelevan tuota kertomusta niin keskittyneesti kuin Maeda-san sitä kuunteli. Hänelle se oli suuri uutinen, että kristittyjen Jumala ottaa pahat ihmiset noin lämpimästi vastaan.

Iltapäivällä pidettiin lasten joulujuhla. Katsottiin video Jeesuksen syntymästä, ja sitten minä pidin puheen Sachiko-tyttösestä, jolle ei meinannut joulua tulla ollenkaan, koska hänen sydämensä oli niin paha ja musta. ”Mitä Jeesus teki sillä mustalla sydämellä, jonka Sachiko hänelle joululahjaksi antoi?” kysyin. ”Heitti menemään”,

vastasivat lapset. ”Ei, vaan kanto ristille ja antoi kaiken anteeksi”, julistin.

25.12. Vasta vaikeana jouluna koetellaan, onko joulu-evankeliumi ilosanoma vai eikö ole. Helppoahan joulua on juhllia silloin, kun ”hyvä lämmin hellä, on mieli jokaisen”. Mutta entäs kun taivas romahtaa niskaan – mistä se jouluilo silloin saadaan?

Oikeastaan joulun valo on kirkkainta juuri silloin, kun pimeys on kaikkein synkinä. Pimeyden on pakko olla pimeää, että ihminen alkaisi kaivata valoa. Tuskan on oltava tuskallista, että ihminen alkaisi huutaa apua. Jeesuksen tie ihmisen luo on usein nimeltään pimeys ja tuskan huuto. Niin tänäkin armon vuonna 1990.

Jospa vaikeasta joulusta tulisikin meille joulu, jota myöhemmin kaiholla muistellemme: silloin Jeesus itse oli meillä juhlavieraana, koska tarvitsimme häntä enemmän kuin koskaan ennen. Tapahdukoon tämä ihme myös minulle ja rakkailleni tänä jouluna! Minä ainakin tahdon katsoa joulutähdessä ja joulu-evankeliumista loistavaa valoa, vallitsipa sydämessäni miten synkkä pimeys hyvänsä.

25.12. Vielä vuosi sitten ei tässä korttelissa loistanut yksikään ainoa jouluvalo, mutta nyt uuden kokouspaikkamme ikkunassa säteilee pimeään tultua paperinen joulutähti. Pakanuuden keskellä se kutsuu ohikulkijoita joulukoukusiin ja kuuluttaa ilosanomaa: ”Teillekin on syntynyt Vapahtaja, Kristus Herra!”

Tavallisten keskelle

Teksti: Hilla Anttoora

Kuvat: Minttu Gummerus

Oletko koskaan ajatellut olevasi liian tavallinen? Sel-lainen, joka ei erotu poru-kasta tai joka ei ole mistään kuuluisa?

Jouluna meille kerrotaan siitä, miten Jeesus syntyi hyvin tavallisten ihmisten keskelle. Perheen, johon Jeesus syntyi, ei Raamatussa kerrota olleen mitenkään erityinen. Jeesuksen perhe oli todennäköisesti aika köyhä. Jeesuksen kasvatti-isä Joosef oli tavallinen puuseppä eikä Maria-äidistä itsessään kerrota juuri mitään. Nuori Maria tuli rakkaaksi Pyhästä Hengestä eli hänen kihlattunsa Joosef ei ollut Jeesuksen biologinen isä. Koska Joosef ja Maria eivät olleet vielä naimisissa, lapsen odottaminen ei ollut sopivaa. Vaikka Maria sai kuulla enkeliltä, että hänen lapsensa on aivan erityinen Jumalan Poika, muut ihmiset eivät tätä tieneet. Näiden asioiden vuoksi Mariaa ja Joosefia saatettiin katsoa ilkeästi tai heille voitiin sanoa ikävästi.

Enkelit kertoivat Jeesuksen syntymästä ensin paimenille. Paimenen työ oli hyvin tavallinen ja jopa halveksittu

ammatti, sillä paimenet eivät työnsä vuoksi voineet pitää juutalaisten pyhäpäivää eli sapattia, jolloin työnte-ko oli kielletty. Silti Jumala päätti ilmoittaa Jeesuksen syntymästä ensiksi juuri heille. Enkelit ilmestyivät kertomaan vastasyntyneestä Jeesus-lapsesta tavallisen työpäivän keskelle, lampaiden pariin pimeään yöhön.

Joulun tapahtumat kertovat meille siitä, miten pyhä Jumala laskeutuu Pojassaan alas ihmisten keskelle. Jeesus syntyi kasvamaan muiden silmissä tavanomaiseen perheeseen ja aivan tavalliset ihmiset saivat nähdä hänet. Se, että ihmiset saivat kohdata Jeesuksen, teki heistä tunte-juja ja erityisiä. He eivät kuitenkaan olleet eikä heistä tullut sen vuoksi muita parempia. Päinvastoin, Raamatussa kerrotaan selvästi miksi Jeesus syntyi maailmaan:

“Varma on se sana ja kai-kin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin.” 1. Tim. 1:15

Jeesus syntyi maailmaan pelastamaan sinut ja jokaisen häneen turvaavan ihmisen synnistä ja kuolemasta. Jeesukselle sinä et ole tavallinen tai huomaamaton, vaan rakas ja erityinen. Tätä joulun sanomaa syntyneestä Vapah-tajasta saat olla kertomassa tavallisten paimenten tavoin myös muille.

Kuvatehtävä

Keitä on kuvassa? Piirrä kuvaan pisteestä pisteeseen kulkeva ääriiviiva ja väritä! Kuvassa näkyvien hahmo-
jen ympärille voit taiteilla tallin eläimiä!

Joulupäähkinä

Tehtävät ja kuvat: Hilla Anttoora, Minttu Gummerus

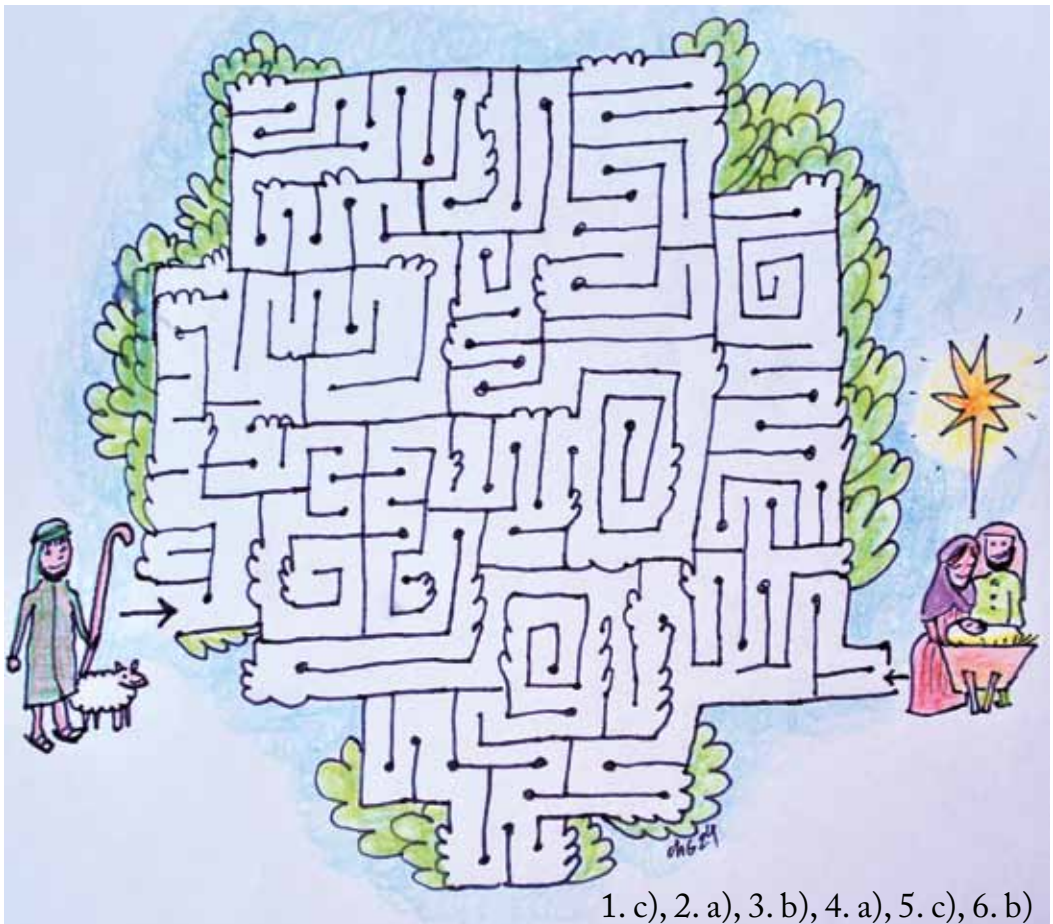
Joulutietovisa

- Mitä Maria vastasi enkelille kuultuaan tulevansa Jeesuksen äidiksi?
 - “Miksi kaikista maailman ihmisistä juuri minä?”
 - “Minusta ei ole tähän.”
 - “Minä olen Herran palvelijatar, tapah tukoon minulle sinun sanasi mukaan.”
- Miltä alueelta Joosef lähti verollepantavaksi?
 - Galileasta
 - Syyriasta
 - Kesareasta
- Kuka oli keisarina Jeesuksen syntymän aikaan?
 - Nero
 - Augustus
 - Pontius Pilatus
- Mikä oli paimenten ensimmäinen tunne heidän kohdatessaan enkelin?
 - Pelko
 - Ilo
 - Riemu
- Millä vauhdilla paimenet menivät katsomaan Jeesusta?
 - Tavallista vauhtia
 - Rauhallisesti
 - Kiireesti
- Miten paimenet lähtivät Jeesuksen luota?
 - Väsyneenä
 - Kiittäen ja ylistäen Jumalaa
 - Aasilla ratsastaen

Labyrintti Jeesuksen luo

Paimen ja lammasta ovat lähteneet etsimään Jeesus-lasta, mutta edessään heilä on haastava matka.

Auta paimenta ja lammasta löytämään tie Jeesus-lapsen luo labyrintin läpi.

1. c), 2. a), 3. b), 4. a), 5. c), 6. b)

Kuule mitä enkeli sanoo: ”Minä ilmoitan teille suuren ilon”. Tästä näet mitä evankeliumi on: nimitään iloinen julistus Kristuksesta, autuaaksitekijästämmä. Se joka häntä oikein julistaa, julistaa evankeliumia ja pelkkää iloa. Saattaako sydän kuulla suurempaa iloa kuin sen, että Kristus annetaan hänen omaksensa. Enkeli ei sano ainoastaan: ”Kristus on syntynyt”,

vaan hän omistaa Kristuksen syntymän meille sanonen: ”Teidän Vapahattajanne.” Evankeliumi ei siis ainoastaan tuo esiin kertomuksia Kristuksesta, vaan se omistaa ja antaa ne kaikille, jotka ne uskovat. Mitä minua auttaa, vaikka hän olisi syntynyt tuhat kertaa, ja vaikka minulle joka päivä mitä suoisimmin laulettaisiin, ellen minä saa kuulla sen koskevan minua ja kuuluvan minulle?

Martti Luther

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti

Päätoimittaja: Juhana Pohjola
 Toimittaja: Sakari Korpinen
 Toimitussihteeri: Pauliina Pylvänäinen
 Tilaukset: kanslia@lhpk.fi
 Takakansi: Magdalenen Kapelle, Halle

Paino: Suomen Uusiokuori Oy
 ISSN 1457-9901
 Rahankeräyslavan numero: RA/2020/1666
 Nordea IBAN: FI59 1023 3000 2354 52